

Paardenbijter (*Aeshna mixta*)

De foto van Ron Hoekstra

Een paartje Paardenbijters, een van de kleinere leden in de familie van de glazenmakers, samen in een paringsrad dat ook wel paringslus wordt genoemd. Het mannetje zit op de steel van een brandnetel, terwijl het vrouwtje zich met haar poten vasthoudt aan haar paringspartner. In tegenstelling tot wat de naam suggereert, bijten ze helemaal geen paarden. Ze jagen veel op insecten die in de omgeving van of op de huid van vee zitten. Hierdoor is vroeger, toen het paard nog volop aanwezig was op elk boerenbedrijf, de indruk ontstaan dat deze libellen de paarden beten. Aan deze misvatting heeft de soort zijn naam te danken.

Door de afwisseling in het weer vind ik het einde van de zomer en het begin van de herfst een prachtige tijd van het jaar. De ene dag loop je buiten in een T-shirt van de zon te genieten alsof het nog volop zomer is. De dag erna loop je met laarzen aan tot je enkels door de modder te banjeren, terwijl een stormachtige wind regenflarden om je hoofd jaagt om te testen of je regenjas nog wel waterdicht is. Dit is ook de tijd van het jaar dat planten uitgebloeid raken, bomen hun bladeren beginnen te verliezen en veel vogels vertrekken naar zonniger oorden. Er ontstaat dan voor mijn gevoel een soort rust in de natuur. Alles wordt op een bepaalde manier stiller en rustiger. Een paar jaar terug gaf deze "stilte" mij de ruimte om tijdens mijn wandelingen ook eens op iets anders te letten dan vogels en zo ook de schoonheid van andere dingen te ontdekken.

Ik had wel eens geprobeerd om een Vroege glazenmaker in vlucht op de foto te krijgen, omdat ik wel bewondering had voor de manier waarop libellen kunnen vliegen. Daarbij had ik mij aan de kant van een smalle sloot genesteld, waar het roofinsect met enige regelmaat laag over het water voorbij kwam vliegen. Door de dichte begroeiing in de sloot kreeg ik de libelle telkens net niet lang genoeg voor mijn lens om de autofocus goed zijn werk te kunnen laten doen. Na een dik uur en meer dan 200 onscherpe foto's verder, hield ik het dan ook voor gezien. Verder herinner ik mij een poging om een scherp plaatje te krijgen van een exemplaar uit een groep paardenbijters die hoog langs de kruinen van een rijtje schietwilgen rondvlogen. Dit eindigde met ongeveer hetzelfde resultaat en als bonus een stijve nek van het omhoog kijken.

Het was op een zonnige en stille namiddag ergens eind oktober, dat ik voor het eerst ontdekte hoe mooi libellen écht zijn. Ik tuurde over een weiland, maar afgezien van een stel Kokmeeuwen die op weg leken naar de horizon, zag ik niet veel. Ook in het bos achter mij was het stil. Toen zag ik op een afstand van circa 50 meter laag boven het weiland iets aan komen vliegen. Door de rare vorm kon ik het niet direct thuisbrengen. Nieuwsgierig volgde ik de rare vlieger en zag dat deze landde op de stam van een boom. Voorzichtig liep ik er naartoe en zag twee libellen die elkaar stevig vasthielden en totaal geen oog leken te hebben voor hetgeen er om hen heen

gebeurde. Daardoor kon ik heel voorzichtig mooi dichtbij komen. Het late najaarszonnetje scheen een zacht licht op het tafereel, waardoor de kleuren prachtig uitkwamen. Ik was direct verkocht.

Na mij een tijdje te hebben verwonderd over de schoonheid van deze twee insecten, begon ik voorzichtig met het maken van foto's. Om deze vervolgens te controleren op scherpste, zoomde ik in op de gemaakte beelden. Toen ontdekte ik nog veel meer details die mij met het blote oog nog waren ontgaan, zoals de segmentjes waarmee hun ogen zijn opgebouwd, de haren op hun borststuk, de intrigerende vorm van het achterhoofd en de glimlach die ze op hun gezicht leken te hebben. Vanaf dat moment ben ik veel beter gaan letten op libellen en heb ik ze vaker en in verschillende situaties geprobeerd te fotograferen

Gelukkig zijn op de plekken waar ik regelmatig wandel de Bruinrode heidelibel, de Steenrode heidelibel en de Paardenbijter veel voorkomende soorten. Allemaal libellen die nog volop rondvliegen tijdens de overgang van de zomer naar de herfst en waar ik me dat jaar heerlijk op heb kunnen uitleven. Deze soorten zijn niet heel erg schuw, als je ze maar voorzichtig en met wat geduld benadert. Vooral de heidelibellen, die graag zitten te zonnen, geven je voldoende gelegenheid prachtige foto's te maken. Zo heb ik leren kijken naar libellen om onderscheid te kunnen maken tussen de soorten en de geslachten. Vooral het proces dat de libellen gedurende hun toch relatief korte leven enorm van kleur veranderen, vind ik bijzonder fascinerend.

Maar het kijken naar en genieten van libellen beperkt zich inmiddels al lang niet meer tot alleen die tijd van het jaar. Ze vliegen immers al vanaf maart. Ik probeer dan ook zoveel mogelijk soorten te vinden in de gebieden waar ik regelmatig ben. En ik sluit zelfs niet uit dat ik komend jaar eens een tochtje ga maken naar een nieuw gebied om bijvoorbeeld een Noordse glazenmaker te kunnen zien.

*Ron Hoekstra
Willem Sprengerstraat 54
8922 BT Leeuwarden
email4ronhoekstra@gmail.com*